

A PEU
DE CARRERCATALINA
Gayà

ELISENDA PONS

► La façana que dona al carrer del Carme de l'antic Espai Mallorca, ahir.

L'Espai Mallorca és un 'tot a 100'

Dimarts, una veïna del centre em va enviar un missatge advertint-me del final de l'Espai Mallorca. Aquell local, que durant anys va ser una illa cultural al Raval, serà una macrobotiga amb prestatgeries de plàstic a 10 euros, pinces per als cabells, sostenidors amb brodats i palmeres, també de plàstic. La majoria, importacions de la Xina.

Magnífica metàfora per a una Mallorca que és ara una illa a la deriva i un exemple més de com aquest centre de Barcelona s'està transfigurant en una superfície de lloguers desorbitats on només caben els *tots a cent* (moltes hores absolutament buits) i els comerços on es venen begudes amb bombolles. El de les bombolles ha estat el remat del local que acollia, fins abans de l'estiu, la botiga Etnomusic, des del 1991 ambaixada no oficial de la música llatinoamericana en aquest port.

Durant mesos, grafeters de mal gust s'havien acarnissat amb les grans vidrieres de l'antic Espai Mallorca i els noms de **Joan Bibibiloni**, **Antònia Font**, **Guillem d'Efak**... s'havien anat cobrint de capes d'aerosol. Es llegia el **Biel**, de **Biel Mesquida**, o el **Manila**, de **Gabriel Janer Manila**, però només els que coneixien

aquell patrimoni cultural illenc podien endevinar la resta. Els veïns, de tant en tant, es preguntaven què passaria amb l'espai, com es pregunten que se'n farà de tots els edificis buits que hi ha al Raval. Molts són envidriats i, darrere els finestrals ja bruts, s'hi veu el temps passat i la decadència present.

Torno al carrer del Carme, 55, el local de l'antic Espai Mallorca, i un veí m'explica que abans de ser un petit tros de les Balears a Barcelona

«Ara tot és negoci i es perden les coses autèntiques», deia el propietari d'un bar

va ser el Via Fora, novament cultura i reivindicació.

El veí es diu **Cinto** i fa 30 anys que és darrere la barra del Xironda, bar de mitjana, restaurant galleg amb clientela habitual i, durant anys, el centre de reunió de tota una generació de periodistes esportius.

El **Cinto** explicava que el propietari de la nova botiga es va presentar fa uns dies i que van intercanviar salutacions. Un li va dir a l'altre que hi

passés, de tant en tant, «a prendre's alguna cosa», i l'altre li va dir a l'un que passés a comprar alguna cosa, també de tant en tant. El **Cinto** deia que en aquests 30 anys el carrer d'en Roig –l'antic Espai Mallorca tenia doble entrada perquè feia cantonada– ha perdut la vida comercial i això ha eliminat la vida al carrer. «Només hi ha turistes amb maletes pels apartaments turístics i comiats de solter».

Ell enumerava el que ja va ser i jo tornava a aquella tasca, cada vegada més habitual, de registrar la memòria d'una època ja esborrada: la botiga de queviures del valencià que ja no hi és, la botiga de balances, dos baixos de pintors de parets, una botiga de llegums, un supermercat –«va estar poc temps obert»–, una polleteria i quatre fusteries. O es van jubilar o se'n van anar, concloïa el **Cinto**.

El carrer d'en Roig ara és gris: una perruqueria buida, uns baixos que són una botiga d'alguna cosa.

El **Cinto** em deia que ara que només queda ell –en aquesta zona, els comerços obren i tanquen gairebé sense que els veïns siguin conscients de les inauguracions– no hi ha manera de fer una associació per reivindicar la seva presència. «Ara tot és negoci i es perden les coses autèntiques», deia.

El vent havia fet voltar una banderola de l'Espai Mallorca. Només s'hi llegia «productes» del que abans havia estat: «Productes culturals de les Illes Balears». Allò de culturals era un exercici d'imaginació, o de fe. ≡

cgaya@elperiodico.com